

Oikaisuvaatimus Haapaveden kaupunginhallituksen 17.12.2024 tekemästä päätöksestä, koskien asiakohtaa §270 ”Johtamisjärjestelmän muutokset.” (liitteet: 1. oikaisuvaatimus, 2. Ote khall 17.12.2024 pöytäkirjan asiakohdasta 270, 3. muutoksenhakuohje, 4. Aila Aakon eriävä mielipide)

Kaupunginhallituksen tulee kumota tekemänsä päätös kokonaisuudessaan asiakohdassa 270. Päätöksen kumoamisen lisäksi hallituksen tulee aloittaa toimenpiteet kaupunginjohtaja Esa Jussilaa vastaan, joka on tietoisesti toiminut vastoin **lakia kunnan ja aluehallinnon viranhaltijoista (§4 ja §24)**, sekä tietoisesti antanut asiakohtaa 270 kaupunginhallituksessa käsitellessä vääriä lausumia yt-neuvotteijoiden seurauksena irtisanottujen pätevyyksistä saadakseen Tarja Pirkkalaisen valittua hallintopäällikön virkaan, sekä esittämällä lainvastaista menettelytapaa hoitaa virkanimitykset talon sisältä ilman julkista hakua (laki kunnan ja aluehallinnon viranhaltijoista §24), sekä olemalla tahallisesti laittamatta Pirkkalaisen virkaa julkiseen hakuun, vaikka sitä on häneltä useita kertoja tiedusteltu ja näin ollen Pirkkalainen on toiminut virassaan epäpätevänä em. lain vastaisesti yli vuoden (13,5 kuukautta) vaikka jo Pirkkalaisen valinta on ollut lähtökohtaisesti em. lain (§4 ja §24) vastainen. Asiaan epäsuorasti liittyen, Jussila on omavaltaisesti tehnyt virkamääräyksen hyvinvointijohtajan määräaikaisesta viran hoitamisesta Suvi Haikolalle 31.5.2025 saakka, vaikka hallituksen päätös on ollut elokuussa 2024, että Haikola valitaan määräaikaiseksi, kunnes virka saadaan täytettyä. Jussilan olisi välittömästi pitänyt aloittaa toimenpiteet avoimen viran täyttämiseksi laittamalla virka julkiseen hakuun (em. laki §4). Asiakohdan valmistellut kpj Esa Jussila väittää, että: *”Kaupungin johtamisjärjestelmää on tarkoituksenmukaista päivittää, sillä juuri päättyneiden muutosneuvotteluiden myötä hallinnon tehtäviä on jaettu ja organisoitu uudella tavalla.”*

Lainaus päätöksen asiakohta 270 esittelijän tekstistä:

”Hallintopalvelut ovat tässä taloudellisessa tilanteessa tarkoituksenmukaisinta järjestellä sisäisesti kaupungin nykyisen henkilöstön puitteissa yhteistoimintaneuvottelujen tavoitteiden mukaisesti.

Hallintojohtajan virka muutetaan hallintopäällikön viraksi, sillä tehtävän esimiesvastuu väheni muutosneuvotteluiden myötä. Samalla entisiä työllisyyspalveluiden ja arkistosihteerin tehtäviä siirtyy hallintopäällikön uusiksi tehtäväksi ja hallintopäällikön vastuu kaupungin arkistoinnista ja sen kehittämisestä yhteistyössä toimialojen hallintosihteereiden kanssa korostuu.

Tämän muutoksen myötä henkilöstöasiat on tarkoituksenmukaista liittää pääosin talousjohtajan tehtävään, jolloin talousjohtajan virkanimike muutetaan talous- ja henkilöstöjohtajan viraksi.

Oheisaineistossa on hallinto- ja talousjohtajien tämänhetkiset tehtävänkuvaukset.”

Muutosneuvotteluissa ei käsitelty talous- ja hallintojohtajan tehtävämuitoksia, koska sekä talous-, että hallintojohtaja olivat neuvotteluissa kaupungin edustajina ja näin ollen heidän toimenkuviaan ei ole käsitelty neuvotteluissa. Jos olisi käsitelty, olisivat molemmat johtajat olleet jäävejä osallistumaan neuvotteluihin. Hallintojohtajan esimiesvastuu ei siis ole voinut vähentyä, koska

hallintojohtaja itse oli läsnä muutosneuvotteluissa. Vastaavasti muutosneuvotteluissa ei ole voitu hallintojohtajan itse osallistuttua kaupungin edustajana neuvotteluihin, siirtää arkistosihiteerin tehtäviä hallintopäällikön tehtäviksi, eikä myöskään sen perusteella, että koko hallintojohtajan viran muuttamisesta hallintopäälliköksi ei oltu edes keskusteltu tuossa vaiheessa.

17.12.2024 kokouksessa oli liitteenä vain hallinto- ja talousjohtajien toimenkuvaukset ja vastaavasti uusien perustettavien virkojen toimenkuvauksia ei ole edes laadittu. Sen sijaan esitetään, että toimenkuvamuutokset tehtäisiin seuraavan hallintosäännön päivityksen yhteydessä. Kukaan ei tiedä milloin seuraava päivitys tapahtuisi. Edellisen kerran on päivitetty joskus 2021 keväällä. Uudelle viranhaltijalle ei siis ole edes toimenkuvia, jolloin häneltä ei voi vaatia viranhoitamisessa oikeastaan mitään viranhoitamiseen liittyviä tehtäviä virkavastuulla. Vastaavasti hallintojohtajan viran poistuessa ei ole enää hallintosäännössä mainittua kaupunginjohtajan viransijaista, mikä on vakavakin asia kaupunginjohtajan ollessa poissa tai estynyt.

Lisäksi kaupunginhallituksen tulee aloittaa selvitys hallituksen puheenjohtajan Päivi Ollilan menettelytavoista Pirkkalaisen mahdollistamiseksi hallintopäällikön virkaan em. lain §24 vastaisesti, ilmoittamalla, että hänen mielestään Pirkkalainen oli pätevä hoitamaan virkaa. Pirkkalaisen todellinen pätemättömyys oli paljon myöhemmin tullut ilmi, jotta näin ei ole. Lisäksi Ollila hallituksen puheenjohtajana 22.11.2024 ilmoitti hallituksen jäsenille heistä 5:n vaatiessa hallitusta laittamaan hallinto- ja hyvinvointijohtajien virat julkiseen hakuun, että paikkaa ei voida laittaa auki, kun johdon yt:t oli tulossa (mistä ilmoitivat aiemmassa kokouksessa, että ne pidettäisiin myöhemmin), ja että pienryhmien tulisi alkaa etsimään perusteluita säästöistä ym. virkaan liittyen, sekä vetosi siihen (perjantai 22.11.), että viranhaltijoita ei voi velvoittaa valmistelevaan asioita viikonloppuisin. Kuitenkin jo 4 päivän kuluttua 26.11. hallitukselle olikin valmisteltu pikaisesti hallintojohtajan viran kohdalle menettely, jossa hallintojohtajan virka muutettaisiin hallintopäällikön viraksi ja pätevyys muutetaan soveltuvaksi alemmaksi korkeakoulututkinnoksi ja Pirkkalainen valittaisiin virkaan ilman julkista hakua. Em. toimenpiteiden johdosta viran pätevyysvaatimukset valmisteltiin Pirkkalaiselle sopiviksi. Kokouksessa Ollila vielä totesi, että ei näillä toimenpiteillä säästöjä tule, mutta onpahan yksi johtoryhmän jäsen vähemmän, kun johtajia niin kadehditaan ja herroja vihataan. 17.12.2024 Ollila myönsi lausuneensa edellä mainitun ja vakuutti pysyvän sanojensa takana ja vastaavansa niistä. Ollila vielä asian päätöskokouksessa 17.12. keskeytti kokouksen juuri ennen äänestystä, koska pienryhmät tekivät vastaesityksen (5 jäsentä, mikä oli puolet hallituksen jäsenistä) ja piti määräänemmistöryhmälle puhuttelun salin ulkopuolella, jotta Pirkkalaisen valinta ei kaatuisi. Päätös meni 5-5 ja Ollilan ääni puheenjohtajana ratkaisi asian Pirkkalaisen eduksi. Tällainen hallituksen puheenjohtajan toiminta on omiaan täyttämään kuntalain 85:n §:n sisällön. Hallituksen tulee ryhtyä kuntalain §85:n mukaisiin toimenpiteisiin kuntalaisten luottamuksen julkiseen hallintoon luottamuksen säilyttämiseksi. Ollilalta tulee vaatia selvitys toimistaan em. virkavalintaan liittyviin asiakohtiin liittyen.

Lisäksi vaadin, että kaupunginhallitus ryhtyy toimiin hallituksen jäseniä Hannu Riuttasta, Anri Kolehmaista, Raimo Jussilaa ja Timo Niemelää kohtaan kuntalain 85:n pykälän mukaan, koska he äänestivät lain vastaisen päätöksen hyväksymisen puolesta (Laki kunnan ja aluehallinnonviranhaltijoista §4 ja §24 1mom. ja 2. mom). Em. 4 henkilöä äänestivät viran täyttämisen puolesta ilman julkista hakua, sekä virkanimikkeen muuttamisesta ja viran pätevyysvaatimuksista Pirkkalaselle soveltuviksi, jotta hänellä riittäisi pätevyys muutettuun virkaan.

Tässä asiakohdan 270 kaupunginhallituksen päätöksen sisältö:

”Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päätökseksi tulleen kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

1. *Hallintojohtajan virkanimike muutetaan ja hallintopäällikön viraksi (hallintosääntö § 37) ja virkaan siirretään (hallintosääntö § 44) johdon sihteerin virasta tradenomi AMK Tarja Pirkkalainen. Tradenomi Pirkkalainen on hoitanut hallintojohtajan avointa virkaa 6.11.2023 lukien. Hallintopäällikön viran tehtäväkuvaus päivitetään esittelytekstin mukaisiksi ja kelpoisuusvaatimus muutetaan soveltuvaksi korkeakoulututkinnoksi.*

2. *Talousjohtajan virkanimike muutetaan talous- ja henkilöstöjohtajan viraksi ja viran tehtäväkuvaus päivitetään esittelytekstin mukaisesti.*

3. *Em. virkojen tehtävät ja päätösvalta päivitetään kaupungin hallintosäännön seuraavassa päivityksessä.*

4. *Johdon sihteerin virka laitetaan avoimeen hakuun vuoden 2025 aikana.”*

Perustelut:

[”Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta](#)

[1. luku 4 §](#)

Julkinen hakumenettely

Virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Hakuaika on vähintään 14 kalenteripäivää siitä, kun ilmoitus on julkaistu kuntalain 108 §:ssä tai hyvinvointialueesta annetun lain 113 §:ssä säädetyllä tavalla. ([29.6.2021/627](#))

Virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen voi perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai virkasuhteen täyttämättä jättämisestä. Uutta hakumenettelyä koskevassa ilmoituksessa on mainittava, otetaanko aikaisemmat hakemukset huomioon.

Virkasuhteeseen voidaan 1 momentista poiketen ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoimena olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi, taloudellisista ja tuotannollista syistä irtisanotun viranhaltijan ottaminen toiseen virkasuhteeseen, 22 §:ssä tarkoitettu virkasuhteen tarjoaminen osa-aikaiselle viranhaltijalle, 24 §:ssä tarkoitettu tai muussa laissa säädetty viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen, muun työnantajan palveluksessa olevan henkilön ottaminen virkasuhteeseen lain tai sopimuksen nojalla tapahtuvan toiminnan siirtämisen yhteydessä taikka muu näihin rinnastettava hallintosäännössä määrätty peruste. ([29.6.2021/627](#))”

[24 §](#)

Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltija voidaan siirtää toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana, jos hänen asemansa toistaiseksi otettuna tai määräaikaisena viranhaltijana ei muutu ja perusteena on toiminnan tai tehtävien uudelleenjärjestelyyn liittyvä perusteltu syy ja hänen varsinainen palkkansa ei alene tai hän on antanut siirtoon suostumuksensa taikka siirtoon on muu hyväksyttävä syy ja viranhaltija on antanut siirtoon suostumuksensa.

Viranhaltija voidaan perustellusta syystä siirtää enintään vuoden määräajaksi oman työnantajan toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana, edellyttäen, ettei viranhaltijan varsinainen palkka vähene. Viranhaltijalle annettu määräys voidaan milloin tahansa peruuttaa ja asianomainen on velvollinen siirtymään välittömästi takaisin entiseen virkasuhteeseen siihen kuuluvien palkkaeduin. Peruutus tulee voimaan heti.

Viranhaltijalle on ennen 1 ja 2 momentissa tarkoitettua siirtämistä tai 2 momentissa tarkoitettua peruuttamista varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

§4 on selkeä ja se määrää, että julkiset virat on laitettava julkiseen hakuun.

§24 osoittaa selkeästi kaksi merkittävää virhettä, miten hallintojohtajan valintaprosessi on tehty virheellisellä tavalla ja väärin perustein.

* ”Viranhaltija voidaan siirtää toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää”

Tarja Pirkkalaisen valinnan hallintojohtajan virkaan valmisteli silloinen kaupunginjohtaja Kimmo Hinno. Hinno ei tuonut valmistelussa eikä esittelyssä esille, että Pirkkalaisella ei ollut pätevyyttä kyseiseen virkaan. Hallituksella oli vain hallituksen puheenjohtajan Päivi Ollilan whatsappissa hallitukselle antama mielipide siitä, että hänen mielestään Pirkkalaisella olisi pätevyys virkaan. Hallitus luotti Ollilan lausumaan ja Ollila ei tarkistanut väitettään, vaikka niin viestissä ilmeni. Hallitukselle oli siis annettu harhaanjohtava lausuma Pirkkalaisen pätevyydestä. Hallituksen puheenjohtaja Ollilan hallitukselle antama lausuma vaikutti suoraan päätöksen tekoon.

Kaupunginjohtaja Esa Jussila puolestaan perusteli kantaansa esittäen Pirkkalaista virkaan omakohtaisella kokemuksella siitä, että jos joku henkilö on joskus jo valittu johonkin virkaan, niin on perustetua valita avoimiin virkoihin henkilö, joka on jo kerran käynyt läpi viranhakuprosessin. Tämä ajatus on täysin vastoin yllä olevaa 4:tä lain pykälää kohtaan, jossa ilmoitetaan julkisten virkojen avoimeen hakuun laittamisesta. Jussilan hallitukselle esittämällä kaupunginjohtajan peruselulla Jussila pyrki vaikuttamaan hallituksen päätökseen, esittämällä virkoihin nimittämiseen liittyvää lain vastaista perustelua (4§)

* ”Viranhaltija voidaan perustellusta syystä siirtää enintään vuoden määräajaksi oman työnantajan toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää”

Määräaikainen viransijaisuus saa kestää enintään vuoden. Kaupunginjohtaja Esa Jussila ei suostunut laittamaan virkaa avoimeen hakuun missään vaiheessa useista pyynnöistä ja vaatimuksista huolimatta. Kun Ilkka Repo toi alkusyksystä tietoon, että Pirkkalainen on toiminut epäpätevänsä lain vastaisesti virassaan, olisi kaupunginjohtajan pitänyt aloittaa toimenpiteet Pirkkalaisen palauttamiseksi omaan virkaansa ja saattaa hallintojohtajan toimi julkiseen hakuun. Kaupunginjohtaja Jussila kieltäytyi kuitenkin siitä useita kertoja, kunnes ”pakon” edessä esitti uudet virkajärjestelyt, joilla Pirkkalainen saataisiin pidettyä uudessa virassa. Pirkkalainen ehti olla virassa noin 13,5 kuukautta, eikä virkaa edelleenkään laitettu julkiseen hakuun, vaan Jussila päätti esittää hallintojohtajan viran muuttamista hallintopäälikön viraksi ja pätevyysvaatimukset asetettiin Pirkkalaisen pätevyyttä vastaavaksi. Samassa hallituksen asiakohdassa päätettiin Pirkkalainen valita virkaan ilman hakua. Kaupungissa oli käyty juuri yhteistoimintaneuvottelut, joiden seurauksena 10 kaupungin työntekijää/viranhaltijaa irtisanottiin. Kaupunginjohtaja Esa Jussila kertoi hallitukselle, että irtisanotuissa oli vain yksi henkilö, jolla olisi ollut pätevyys virkaan ja hän oli ilmoittanut, että ei ole halukas ottamaan virkaa vastaan, koska hän oli jo saanut viran toisesta kunnasta. Jussila antoi virheellistä tietoa asiassa hallitukselle, koska irtisanotuissa oli ainakin kolme, joilla oli sama pätevyys kuin Pirkkalaisella, ja kaupungilla olisi näin ollen ollut velvollisuus ottaa joku heistä avoimeen virkaan takaisinottovelvollisuuden johdosta. Kaupunginjohtaja on edustanut kaupunkia yt-neuvotteluissa yhdessä Tarja Pirkkalaisen ja talousjohtajan kanssa. Kaupunginjohtaja Jussila on siis antanut väärää tietoa hallitukselle kokouksessa, jotta hän saisi hallituksen päättämään Pirkkalaisen valinnan ilman hakua. Kaupunginjohtajan, ja muiden yt-neuvotteluihin osallistuneiden, on täytynyt tietää, että irtisanotuissa on muitakin Pirkkalaisen kanssa saman pätevyyden omaavia henkilöitä. Mikäli kaupunginjohtaja ei ole tätä tiennyt, olisi työnantajalla ollut velvollisuus selvittää kaikkien irtisanottujen koulutukset ja kokemukset. Osaa irtisanotuista ei ole kuultu kertaakaan yt-neuvottelujen aikana. Millä perusteella heille voidaan tarjota sopivia tehtäviä, jos ei ole tiedossa, mitkä heidän koulutuksensa ovat? Katsonkin, että Esa Jussila on tietoisesti harhauttanut hallitusta väittämällä, että irtisanotuissa ei ole kuin yksi pätevä henkilö ja hän on kieltäytynyt vastaanottamasta virkaa vastaan. Lisäksi Esa Jussila ei ole noudattanut asiaa valmistellessaan

esittelijän virkavastuun mukaista huolellisuutta ja on toiminut hyvän hallinnon ja esittelijän vastuun vastaisesti. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi asiakohdan valmistelija ja esittelijä kaupunginjohtaja Esa Jussila ei esittänyt perusteluita, miksi juuri Pirkkalainen pitäisi valita virkaan, muutoin kuin että hän on kokemukseensa nojaten sitä mieltä, että virkavalinnat kannattaa tehdä talon sisältä, koska jos on joku joskus valittu virkaan, niin hän on jo kerran käynyt valintaprosessin läpi. Jussila siis kokee, että ei ole mielekästä laittaa täytettäviä virkoja julkiseen hakuun. Uutena muodostettavan hallintopäällikön tehtävänkuvauksessa myöskin puuttui. Myöskään kustannusvaikutuksia ei ole arvioitu. Lisäksi virkanimikkeen muuttuessa käy niin, että kaupungilla ei ole kaupunginjohtajan viransijaista. Kaupungin hallintosääntö määrää, että kaupunginjohtajan ollessa estynyt tai poissa, toimii hänen sijaisenaan hallintojohtaja. Prosessuaalisesti hallitus voi määrätä kaupunginjohtajalle sijaisen. Mutta tässä oikaisuvaatimuksen käsittelyssä kaupunginjohtaja on jäävi käsittelemään asiaa, joka koskee hänen menettelytapavirheitään ja epäasiallista ja lain vastaista menettelyä kokouksessa. Myös hallituksen puheenjohtaja Päivi Ollilan katson olevan jäävi, koska hän on jo antanut väärän todistuksen Pirkkalaista valittaessa hallintojohtajan virkaan Pirkkalaisen mahdollisesta pätevyydestä. Myös muut Ollilan lausumat, joita tuon tässä oikaisuvaatimuksessa esille, ovat omiaan osoittamaan Ollilan tarkoituksenhakuisen toiminnan Pirkkalaisen valinnan eteen (mm. 22.11.2024 hallitukselle esittämässään tekstiviestissä, missä Ollila pahoittelee tuottavansa pienryhmille pettymyksen, että virkaa ei voida laittaa hakuun tulevien johdon ytimen takia ja esittää viestissään toimenpidehdotuksia, mitä pitäisi huomioida julkisen haun yhteydessä). Edelleen Ollila vaikutti voimakkaasti Pirkkalaisen valitukseen keskeyttämällä kokouksen ennen äänestystä, kun puolet hallituksen jäsenistä antoi kirjallisen muutosesityksen asiaan. Ollila ”johtaa” määräänemmistöryhmää ja hänellä on suuri valta puolueensa jäseniin. Ryhmätuolla Ollila ”varmistaa”, että yksikään ryhmänsä jäsen ei äänestäisi toisin, koska yksikin ääni kaataisi Jussilan ja Ollilan tavoitteen saada Pirkkalainen valituksi.

Pirkkalaisen valinta hallintojohtajan avoimen viran hoitajaksi epäpätevänä ja lopulta viran muuttaminen halutulle henkilölle pätevyysvaatimuksiltaan sopivaksi, on vastoin hyvää hallintoa ja vastoin lakia **laki kunnallisen ja aluehallinnon viranhaltijasta** (§4 ja §24). Lisäksi tulee huomioida kuntalain 85. pykälä. Edelleen kaupunginjohtajan välinpitämättömyys valmistella esitys lakien ja asetusten mukaan ei ole tapahtunut kuntalain mukaisesti. Kaupunginjohtaja on myös esitellyt virkojen täyttämisiin lainvastaista menettelyä yleisestikin ottaen, kuten myös Pirkkalaisen kohdalla. Jussila esitti infossa kahta virkaa aiemmassa kokouksessa täytettäväksi ilman julkista hakua nimeten virkoihin nimillä, jotka valittaisiin. Hyvinvointijohtajan uuden viran perustaminen ja siihen määräaikaisen viranhaltijan nimeäminen ilman julkista hakua on kolmas virka, jossa on toimittu vastoin lakia **laki kunnan ja aluehallinnon viranhaltijasta** §4. Lisäksi kaupunginjohtaja ei tatakään virkaa ole laittanut julkiseen hakuun ja on ilmoitanut, että ilman hakua valittu Suvi Haikola hoitaisi virkaa 31.5.2025 saakka eli 9,5 kuukautta uuden viran perustamisen ja henkilövalinnan jälkeen. Kaupunginjohtajan olisi pitänyt laittaa virka julkiseen hakuun välittömästi viran perusamisen jälkeen.

”Kuntalain säännösten tarkoituksena on turvata kunnan päätöksenteon uskottavuutta ja luotettavuutta ristiriitatilanteissa sekä edistää kunnan tehtävien asianmukaista hoitamista.

Kuntalaissa säädetään virheellisestä menettelystä luottamustoimessa 85 §.

Kuntalain 85 § Virheellinen menettely luottamustoimessa säädetään mm seuraavaa:

Luottamushenkilö hoitaa tointa virkavastuulla, ja häneen sovelletaan rikoslain (39/1889) virkarikoksia koskevia säännöksiä. Jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimessaan syyllistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, kunnanhallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys sekä tarvittaessa ilmoitettava asiasta valtuustolle.

Kunnanhallituksella on velvollisuus vaatia selitystä ja tarvittaessa ilmoittaa asiasta valtuustolle, jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on menetellyt luottamustoimessaan velvollisuuksiensa vastaisesti. Velvollisuuksien vastaisen menettelyn on liityttävä luottamustehtävän hoitoon, mutta tässä tapauksessa ei vaadita virkarikosepäilyä. Esimerkiksi henkilön vakava, epäasiallinen, kunnan edun vastainen käyttäytyminen voi johtaa kunnanhallituksen selvitysvelvollisuuteen.

Luottamushenkilölle on selvityspyynnöstä johtuen varattava kohtuullinen aika vastata selvityspyyntöön. Saadun selvityksen perusteella kunnanhallitus voi päättää, ettei asia vaadi enempiä toimenpiteitä. Tarvittaessa kunnanhallitus voi valmistella ja viedä asian valtuuston päätettäväksi.”

Hallintojohtajan viran muuttaminen hallintopäällikön viraksi vain sen takia, jotta Tarja Pirkkalainen saataisiin valittua virkaan, täyttää mahdollisesti edellä kuvatun hyvän hallintotavan vastaisen toiminnan ja on omiaan saattamaan kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden kyseenalaiseksi kuntalaisten silmissä, sekä vaikuttavan kielteisellä tavalla kunnan päätöksenteon uskottavuuteen ja luotettavuuteen.

Kaupunginhallituksen jäsenet, jotka olivat hyväksymässä kaupunginhallituksessa asiakohdan 270, ovat toiminnallaan saattaneet toimia kuntalain 85§:n vastaisesti ja näin ollen asiassa täytyy ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin vaatimalla heiltä selitystä ja perustelut toiminnalleen, sekä saattaa asia kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi. Kaupunginhallituksen tulee pyytää selvitystä Päivi Ollilalta, Anri Kolehmaiselta, Hannu Riuttaselta, Raimo Jussilalta ja Timo Niemelältä, miksi he ovat kannattaneet virkanimikkeen muutosta räätälöitynä Tarja Pirkkalaisen pätevyydelle sopivaksi ja sitten valinneet Pirkkalaisen virkaan ilman julkista hakumenettelyä Pirkkalaiselle räätälöityyn virkaan. Kaupunginhallituksen tulee saattaa asia valtuustolle päätettäväksi em. henkilöitä kuultuaan. Asiaa käsiteltäessä em. henkilöiden osalta, tulee huomioida se, että he ovat kaikki olleet tietoisia tässä oikaisuvaatimuksessani esittämistäni hallintojohtajan viranhoitoon ja sen julkiseen hakuun laittamatta jätetyistä asiakohdista, sekä siitä huolimatta olivat valmiita toimimaan siten, että se saa kuntalaiset kyseenalaistamaan julkisen vallan käytön ja päätöksenteon puolueettomuuden julkisten asioiden hoitamisessa. Huomioitavaa on erityisesti hallituksen puheenjohtajan Päivi Ollilan erityinen osallisuus prosessissa. Ollilan hallitukselle antama harhaanjohtava lausunto Pirkkalaisen pätevydestä, sekä Ollilan vastine 5 kaupunginhallituksen jäsenen esitykseen virkojen avoimen hakuun laittamisesta ja miten asia muuttuikin 4 päivässä.

Tapahtumaketju alkaa 29.9.2023 ja juontaa 9.10.2023 kaupunginhallituksen päätökseen asiakohtaan 277 ”hallintojohtajan avoimen viran hoitaminen” ja sen jälkeisiin tapahtumiin, jotka etenivät pääpiirteittäin seuraavanlaisesti:

29.9.2023 hallituksen puheenjohtaja Päivi Ollila ehdottaa kaupunginhallituksen jäsenille whatsapp-viestillä: ”Hallintojohtajan sijaiseksi ehdotan suoraan Pirkkalaisen Tarjaa (jos suostuu).”

ja myöhemmin samana päivänä samassa viestiketjussa: ”Mehän se vaatimustaso asetetaan. Minusta Tarjalla on ylempi amk tutkinto, mutta pitää vielä tarkistaa. Ylikoulutettu sihteerihän hän onkin...”

9.10.2023 khall 277 (liite 5: pöytäkirjanote §277 hallintojohtajan avoimen viran hoito)

Esittelytekstissä kpj Kimmo Hinno kertoo Pirkkalaisesta seuraavaa:

"Neuvotteluun perustuen tietohallintosihteeri Tarja Pirkkalainen on antanut suostumuksensa hallintojohtajan avoimen viran hoitajaksi 6.11.2023 lukien siihen saakka, kunnes virka täytetään."

Kaupunginhallitus päätti valita hallintojohtajan avoimen viran hoitajaksi suostumukseen perustuen Tarja Pirkkalaisen määräaikaisesti siihen saakka, kunnes virka saadaan täytettyä vakituisesti. Pirkkalaisen pätevydestä meillä oli tiedossa vain hallituksen puheenjohtajan, Päivi Ollilan lausunto (*"Minusta Tarjalla on ylempi amk tutkinto, mutta pitää vielä tarkistaa."*). Kukaan ei osannut epäillä hallituksen puheenjohtajan lausumaa Pirkkalaisen pätevydestä, eikä kpj tai Ollila tuonut sitä esille päätöskokouksessa.

1.4.2024 Haapaveden uusi kaupunginjohtaja Esa Jussila aloitti virassaan. Tein (Ilkka Repo) Jussilalle useita tiedusteluita, milloin hallintojohtajan virka laitetaan avoimeen hakuun. Jussila ilmoitti, että ei laiteta, koska kaupungissa vaihtui kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja ja hän tarvitsee "hiljaista tietoa", mikä Pirkkalaisella oli tietohallintosihteerin virassa ollessaan muodostunut. Totesin Jussilan puhuvan potaskaa, koska tietohallintosihteerin toimisto on rinnakkain hänen toimistonsa kanssa ja toimistojen välillä oli ovi, minkä johdosta kaupunginjohtajalla on kaikki hiljainen tieto jatkuvasti käytettävissään, eikä se ole virkanimikkeestä kiinni. Myöhemminkin kyselin asiaa puhelimitse ja vastaus oli aina, että ei laiteta hakuun.

Lopulta syksyllä kysyin viran julkiseen hakuun laittamisesta kaupunginhallituksen kokouksessa, jotta hän antaisi vastauksen hallituksen kuullen. Nyt Jussilan vastaus oli vain, että: Ei ainakaan tänä syksynä. Ei mitään perusteluita. Seuraavaksi esitin saman kysymyksen valtuustoseminaarissa kaikkien kuullen. Nyt Jussilan vastaus oli, että ei laiteta hakuun, koska yt-neuvottelut olivat meneillään. Aina vain uusia selityksiä. Totesin jälleen kaupunginjohtajan puhuva potaskaa, koska hallintojohtajan virka oli olemassa ja se oli täytettynä (Tarja Pirkkalainen), joten yt-neuvotteluilla ei ole merkitystä viran julkiseen hakuun laittamiselle. (Pirkkalainen ja talousjohtaja Johanna Hurskainen olivat yhdessä kpj:n kanssa kaupungin edustajina yt-neuvotteluissa, joten Pirkkalainen ja Hurskainen eivät olleet siten yt-neuvotteluiden piirissä. Tai jos joku väittää, että olivat, niin silloin he olisivat osallistuneet jääveinä neuvotteluihin).

19.11.2024 yt-neuvottelut tulivat kaupunginhallituksen päätettäviksi. 5 kymmenestä hallituksen jäsenestä tekivät vastaesityksen yt-neuvotteluiden hyväksymisestä, että niitä ei hyväksyttäisi, ja että yt-neuvottelut palautetaan takaisin valmisteluun siten, että myös johtoryhmä olisi mukana neuvotteluiden kohteena (hallintojohtaja ja talousjohtaja mm). Kaupunginjohtaja Jussila ja hallituksen puhenjohtaja Ollila yrittivät puhua vastaesityksen tekijät vetämään esityksen pois lupaamalla, että johtoryhmän yt:t pidettäisiin myöhemmin. Jätimme kuitenkin vastaesityksen ja äänät menivät 5-5 ja hallituksen puheenjohtajan ääni ratkaisi asian esittelijän esityksen mukaisesti. (liite 6. pöytäkirjanote 19.11.2024 §241)

22.11.2024 Viisi hallituksen jäsentä (Repo, Martinmäki, Aakko, Ollila (Ulpu) ja Heikkilä) jättivät seuraavanlaisen kirjallisen esityksen kaupunginhallitukselle:

"Hei!

Me allekirjoittaneet hallituksen jäsenet vaadimme tuomaan seuraavaan hallituksen kokoukseen päätettäväksi seuraavan asian:

"Hallintojohtajan ja hyvinvointijohtajan virkojen avoimeen hakuun laittaminen."

Ulpu Ollila, Marko Martinmäki, Raili Heikkilä, Aila Aakko ja Ilkka Repo

Haapavedellä 22.11.2024" (liite 7)

Tämä siis jätettiin 3 päivää hallituksen yt-kokouksen jälkeen. Hallituksen puheenjohtaja Päivi Ollila vastasi viestiin samana päivänä hallituksen jäsenille Whatsappviestillä seuraavalla tavalla:

"Hei!

Pienryhmät ovat jättäneet vaatimuksen, että seuraavassa hallituksen kokouksessa pitää ottaa listalle ja tehdä päätös hallintojohtajan ja hyvinvointijohtajan viran aukilaattamisesta. Tämä vaatimus on tullut tänään perjantaina.

Valitettavasti joudun tuottamaan pettymyksen ja totean, että tällaiset asiat tuodaan päätettäväksi viranhaltijavalmistelun kautta, eikä niitä viikonloppuna kenenkään tarvitse valmistella. Lisäksi valmistelua olisi hyvä pohjustaa evästyskeskustelulla, mitä olemme hakemassa. Tämä keskustelu voidaan käydä seuraavassa hallituksessa.

Toisaalta, jos yt käynnistetään johtoryhmän yt:t, niin onko vähän outoa laittaa hallintojohtajan paikka auki, jos tehtäviä jaetaan muille? Pitäisikö ensin käydä yt-neuvottelut ja sitten päättää minkälainen paikka ja minkälaisilla tehtävänkuvilla tekijää aletaan hakea.

Yt-neuvotteluiden pohjaksi voisitte miettiä, mikä niiden tavoite on: euromäärää, joka pyritään säästämään."

Tämä siis kolme päivää hallituksen kokouksen jälkeen. Seuraava kokous olikin jo 26.11. eli 4 päivää edellä mainitun keskustelun jälkeen. Yllätys olikin, että nyt kaupunginjohtaja Esa Jussila oli "ehtinyt" valmistella kokouksen infoon täysin uudenlaisen esityksen (liitteet 8 ja 9: 2 kuvakaappausta Jussilan esittämistä dioista, joissa johdon järjestelyt esitetään täysin uudella tavalla).

26.11.2024 kokouksessa hallituksen puheenjohtaja Päivi Ollila "totesi" hallitukselle, että "eihän tämä mitään säästöjä tuo, mutta onpahan yksi johtoryhmän jäsen vähemmän, kun johtajia niin kadehditaan ja on sitä herravihaa!" Kaupunginjohtaja puolestaan totesi, että johdon yt:t oli jo pidetty, vaikka vikkoa aiemmin esitti, että hyväksytään päätettävissä olevat yt:t ja pidetään johdon yt:t myöhemmin.

Ollila oli siis kaupunginjohtajan kanssa kiireissään kuitenkin valmistellut asiaa niin, että hallintojohtajan virkaa ei laitettaisi avoimeen hakuun, vaan virka muutettaisiin hallintopäällikön viraksi ja kelpoisuusehdot niin, että Pirkkalainen saataisiin virkaan. Pirkkalainen valittaisiin virkaan ilman julkista hakua. Pirkkalaisella ei ole varsinaista korkeakoulututkintoa, vaan tradenomin koulutus, joka vastaisi soveltuvasti alempaa korkeakoulututkintoa. Viran julkiseen hakuun laittamista siis jarrutettiin 13,5 kuukautta

ilman julkista hakua ja sitten ”pakon” edessä virkanimikettä ja soveltuvuutta muutettiin siten, että Tarja Pirkkalaisen koulutus riittäisi virkaan.

17.12.2024 hallituksen kokouksessa hallituksen jäsen muistutti Ollilaa toistaen Ollilan edellisessä kokouksessa lausumansa, että: ”Eihän tässä mitään säästöjä tule, mutta... ”Ollila kivahti tähän, että rupeaako lausuja hänen isäkseen ja jatkoi, että näin oli aiemmin sanonut ja pysyy sanojensa takana ja vastaa niistä itse. Muutamaa päivä aiemmin Ollila kertoi pienryhmille aivan muuta, miten asiassa edetään, mutta nyt tuli hätä ja asia oli valmiseltu kuitenkin viikonlopun aikana pelkona, että jos virat pitäisi laittaa hakuun, niin he eivät sasi haluamaansa henkilöä/henkilöitä nimitettyä virkoihin.

Koska vaadimme hallitukseen valmisteltavaksi hallintojohtajan (ja hyvinvointijohtajan) virkaa laitettavaksi avoimeen hakuun, niin Ollila ja Jussila tekivät pikaratkaisun ilman lähetekeskusteluita ym, joita Ollila juuri esitti aiemmassa viestissään. Jos virka laitettaisiin julkiseen hakuun, niin Tarja Pirkkalaisella ei olisi mahdollisuutta saada virkaa pätevyytensä johdosta. Niinpä pikaisesti tekivät esityksen, jossa hallintojohtajan virka muutettaisiin hallintopäällikön viraksi, johon Pirkkalaisella pätevyys riittäisi, kun pätevyysvaatimusta heikennetään. Kuitenkin julkisen haun kautta virkaa olisi tullut mitä todennäköisemmin hakemaan useitakin ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita ja sellaisia, joilla olisi mahdollisesti pitkiäkin työkokemuksia vastaavan viran hoitamisesta. Niinpä esitys kuuluikin, että Pirkkalainen valittaisiin ilman avointa hakua (jotta juuri hänet saataisiin virkaan).

Hallituksen kokoukseen asia tuotiinkin esille 17.12.2024. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kokouksessa Jussilan tekemän esityksen äänin 5-5, puheenjohtaja Ollilan äänen ratkaistessa. Keskustapuolueen jäsenet (5) kannattivat kaupunginjohtajan esitystä, Ollilan ensin keskeytettyä kokouksen juuri ennen äänestystä ja käskettyä keskustan ryhmähuoneeseen puhuteltavaksi. 4 puoluetta olisi halunnut toimia toisin, mutta keskusta määräenemmistöpuolueena ratkaisi asian haluamallaan tavalla.

Kun katsotaan asiaa kokonaisuutena alusta päätöksentekoon saakka, niin kuntalain 85.§ tulee huomioda oikaisuvaatimuksen käsittelyssä. Hallintojohtajan virkaa ei laitettu hakuun 13,5:een kuukauteen ja kun sitä vaadittiin kirjallisesti hallitukselta, niin pikaisella aikataululla virka muokattiinkin Pirkkalaiselle sopivaksi pätevyys huomioon ottaen ja ilman avointa hakua. 9.10.2023 Pirkkalainen valittiin nimenomaan hoitamaan virkaa, **kunnes se saataisiin täytettyä**. Kaupunginjohtajat Kimmo Hinno ja Esa Jussila eivät kumpikaan suostuneet laittamaan virkaa julkiseen hakuun missään vaiheessa.

Huomiotta ei saa jäädä myöskään hyvinvointijohtajan viran perustaminen ja siihen liittyvät epämääräisyydet ja sitä, että vaikka kyseessä on uusi johtoryhmätason virka, niin sitäkään ei ole laitettu avoimeen hakuun pyynnöistä huolimatta ja kaupunginjohtaja ilmoitti vastikään lehdessä, että se laitettaisiin hakuun vasta keväällä (toukokuussa, kun sitä on hoitanut Suvi Haikola siihen mennessä noin 9,5 kuukautta). Virka perustettiin 19.8.2024 ja Suvi Haikola valittiin siihen omasta pyynnöstään. Avoimen viran hoitaminen jatkuu 31.5.2025 (Esa Jussilan blogi kaupungin sivuilla) saakka ilman minkäänlaista järkevää perustetta! Uusi virka pitäisi laittaa välttömästi hakuun, kun se perustetaan. Haikolan valinta Imenee pöytäkirjaotteesta ja siinä mainitaan, että Haikola valitaan, kunnes virka saadaan täytettyä. Millä perustein kaupunginjohtaja Jussila voi kirjoittaa johtavana virkamiehenä omin päin, että virka laitettaisiin hakuun vasta keväällä ja Haikola hoitaa

virkaa 31.5.2025 saakka? Jussilan tehtävä virkavastuulla olisi ollut valmistella virka julkiseen hakuun välittömästi viran perustamisen jälkeen. Jälleen Jussila pelaa hyvävelisysteemiä niin, että Haikola saa hoitaa avointa virkaa niin pitkään, että hän saa työkokemusta viran hoidosta ja sillä perustein myöhemmin valittaisiin virkaan! (liitteet 10: kaupunginjohtajan blogikirjoitus ja 11: hallituksen pöytäkirja 19.8.2024 §172 Suvi Haikolan virkavalinnasta.)

Kaupunginjohtaja Esa Jussila esitti hallitukselle, että hallintopäälikön virkaan oli yt-neuvotteluiden johdosta vain yhdellä irtisanotulla virkaan muodollinen pätevyys ja hän on saanut viran muualta ja on ilmoittanut, että ei ole halukas ottamaan virkaa vastaan Haapavedeltä. Kaupunginjohtajan on täytynyt tietää, että irtisanotuissa on muitakin Pirkkalaisen kanssa saman pätevyyden omaavia. Mikäli kaupunginjohtaja ei ole tätä tiennyt, olisi työnantajalla ollut velvollisuus selvittää kaikkien irtisanottujen koulutukset ja kokemukset.

Kaupunginjohtaja Jussila on siis antanut väärää tietoa hallitukselle, että tätä virasta kieltäytyneitä pätevää hakijaa lukuun ottamatta ei olisi muita päteviä hakijoita ja Pirkkalainen valittiin tämän lausunnon pohjalta. Koko tapahtumaketju osoittaa, että alusta alkaen on haluttu tietty henkilö eli Pirkkalainen virkaan ja sitä varten pikaisesti loppuajalla muutettiin sekä virkanimike, että koulutusvaatimus Pirkkalaiselle soveltuvaksi. Tällainen toiminta ei kuulu julkiseen virantäyttömenetelmään ja siksi hallituksen tulee myös aloittaa valmistelut sitä kohtaan, että nauttiiko kaupunginjohtaja toimintansa johdosta enää kaupungin luottamusta. Pirkkalaisella on virka johdon sihteerinä (ent. Tietohallintosihteerinä) ja hän on ollut siitä virasta virkavapaalla hallintojohtajan avoimen toimen hoitamisen ajan. Avoin virka olisi pitänyt laittaa julkiseen hakuun ja näin mahdollistaa myös muiden Pirkkalaisen kanssa saman muodollisen pätevyyden omaavan hakua virkaan, jos heitä ei voisi pätevyyden nojalla muuten suoraan ottaa siihen.

Liitteet:

1. oikaisuvaatimus
2. Ote khall 17.12.2024 pöytäkirjan asiakohdasta 270
3. muutoksenhakuohje
4. Aila Aakon eriävä mielipide
5. pöytäkirjanote §277, hallintojohtajan avoimen viran hoito
6. pöytäkirjanote 19.11.2024 §241
7. viiden hallituksen jäsenen kirjallinen vaatimus laittaa hallintojohtajan ja hyvinvointijohtajan virat avoimeen hakuun
8. - 9. kuvakaapaukset (2kpl) Jussilan hallituksen infossa esittämistä dioista, joissa johdon järjestelyt esitetään täysin uudella tavalla ja Jussila esittää hallintojohtajan muutettuun hallintopäälikön virkaan Tarja Pirkkalaista ja johdon sihteeriksi Johanna Taskilaa ilman julkista hakumenettelyä.
10. kaupunginjohtajan blogikirjoitus kaupungin nettisivuilla

11. hallituksen pöytäkirja 19.8.2024 §172 Suvi Haikolan virkavalinnasta.

Haapavedellä 30.12.2024

Ilkka Repo